

Me djinav romanes

Sissi Jovanovič/Erland Kaldaras Nikolizsson

Le patretsi si kerde katar i: Linnéa Elisabeth Johansson

Me
djinau
romanes

Paramičhi

O rom thaj o draco

Ando wešh o baro trajilas varekana de dumult jekh baro čhuda draco. Intrego gav daralas lestar thaj či tromanas te nakhen o wešh tena xal len o draco.

Ando gav trajilas jekh terno rom kaj či ašhunda anda gado draco thaj kamelas te nakhel o wešh te šhaj džal khere kaj pesko njamo kaj trajinas pala o wešh o baro.

O terno rom čhida peske csali ande jekh gono thaj toda les pala pesko dumo thaj telarda te pired avral o gav. Kana areslo angla o wešh o baro, ašhuned jekh kovlo hango:

– Na troma maj pašhe te aves ke ka xal tut o draco!

O terno rom či la opre so ašhundjilas o hango thaj pirel maj dur andre ando wešh o baro.

Pale ašhundjol jekh hango, akana maj zurales:

– Na troma maj pašhe te aves ke ka xal tut o draco!

O terno rom či la opre so ašhundjilas o hango thaj lel te pirel inke maj dur andre ando wešh o baro.

Atunči sikhadjilas o draco leske thaj penel:

– So keres tu kate? Či ašhundan ke ka xav tut opre te aves a andre ando muro wešh?

– Haj so gindis tu, me tutar darav?, penel o terno rom le dracoske.

– Tu či džanes kon me sim, me sim o maj zuralo ande muro gav, penel o terno rom le dracoske.

O draco la te asal thaj lel jekh baro bharr ande peske vast thaj pagel les ande cine kotora.

– Dikh so kerdem anda bharr, so gindis kerav anda tute?, penel o draco le terne romeske.

O terno rom bandjol tele thaj čhidel opre jekh cino bharr thaj le avre vastesa čhordanes anklavel jekh kotor čhiral anda peski pusuči so la pesa te xal po drom. Sigo parudas o bharr le čhiralesa thaj pagel o čhiral ande peske vast.

– Dikh, muri zor biljarel o bharr sar čhill, penel o terno rom le dracoske.

O draco dikhla so kerda

Lexikon

Draco: drake

Wešh: skog

Baro: stor

Njamo: familj

Zuralo: stark

Čhill: smör

Dar: rädsla

Xoli: vrede

Phuv: jord

Šhelo: rep

Kopači: träd

Umal: åker (mark)

Kašht: gren

Jaka: ögon

o terno rom, ke ande lesko vast biljarda
o bharr thaj kerdjilo sar čhill thaj delpe
gindo ke gado rom čhačimasa zuralo.

O draco lel thaj malavel peske porasa thaj
intrego wešh o baro mišhkindaspe.

– Dikhes sar isdral intrego wešh mure
zoratar?, penel o draco le terne romeske.

O terno rom delpe gindo sar te kerel tena sikhavel
peski dar le dracoske.

– Me te malav mure vastensa, ka ašhes koro katar o
zuralo malajimos. Maj feder pandav čire jaka, penel o
terno rom le dracoske.

O draco aba dikhlas ke či daral lestar o terno rom thaj
dikhla leski zor le bharresa thaj andi dhar aba pandada
peske jaka. O terno rom la jekh thulo kašht thaj malada le
dracos vorta pe jaka. O draco ande bari dukh la te rovel
thaj sipil:

– Mure jaka, mure jaka!

Kana avilas peste o draco ande bari xoli cirda opre jekh
intrego kopači anda i phuv kusa le vuni le kopačoske.

– Akana ka cirdav avri čire phorra anda tute, penel o
draco le terne romeske.

O terno rom anklada jekh lungo šhelo anda pesko gono
thaj lel te pandavel o šhelo krujal le kopača ando wešh. O
draco dikhel so kerel o terno rom thaj pušhel lestar:

– So keres godole šhelosa?

O terno rom kerelpe ke či ašhunel le dracos thaj maj dur
pandavel o šhelo krujal le kopača.

– Pale pušhav tut, so keres godole šhelosa?, penel o draco
le terne romeske.

– Tu cirdan jekh kopači, me kam cirdav intregi kopača
anda o wešh tena avel maj but wešh, numa feri jekh umal,
penel o rom palpale le dracoske.

Kana ašhunda o draco so sas le terne romesko gindo darajlo thaj dape gindo ke bi e wešhesko nas te avel les than kaj te trajil.

O draco penel le terne romeske:

– Mangav tut, na cirde avri mure kopača. Mukh muro wešh pačhasa thaj me kam te mukhav sa le manušen so kamen te nakhen muro wešh pačhasa.

– Des čiri vorba?, penel o terno rom le dracostar.

– Džanes so avela tena inkeresa čiri vorba?, penel o terno rom le dracostar.

– Dav tut muri vorba, penel o draco le terne romeske.

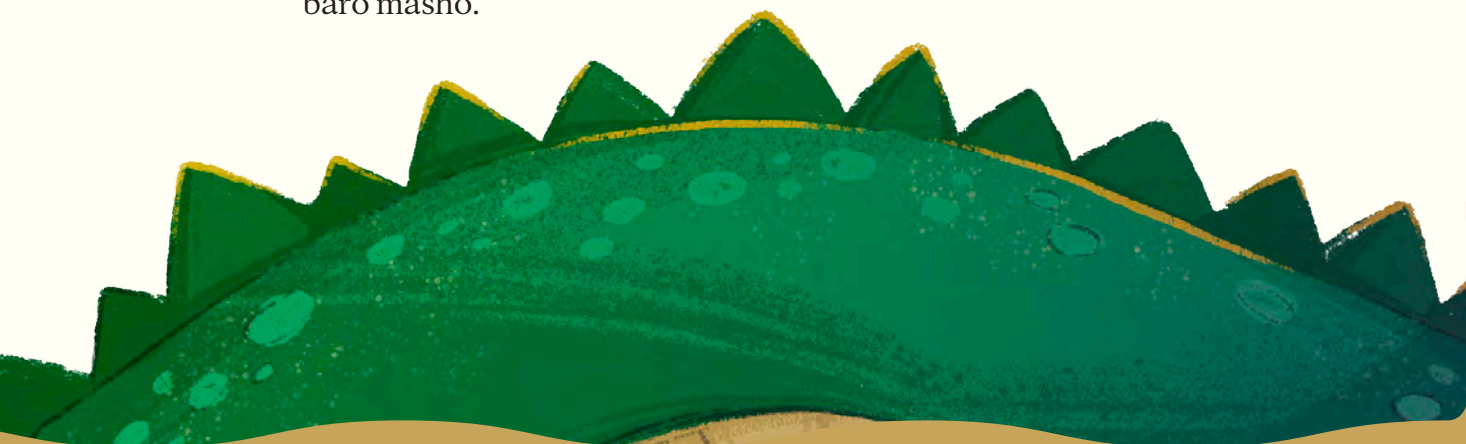
Gade la o terno rom tele o šhelo pa le kopača thaj telarda maj dur te pirel kaj pesko njamo so trajinas pala o wešh o baro. Kana areslo lende čhudisajle sar nakhla o wešh o baro thaj či xala les o draco. O terno rom mothoda lenge sar xoxadas le dracos thaj pala godi wrama šhoha maj but či asbandas o draco le manušen so nakhenas o wešh o baro. ■

Pušhimata

- So sičhardas tut gadi paramičha?
- Den duma mašhkar tumende, kana i godji maj bari sar i zor?

Džanesas tu?

- Ande but paramičhi motolpe anda jekh draco. O maj prinjardo si šhajke i paramičha pa o Gyorgo thaj o draco, so skipil intrego gav katar o draco. I vorba draco avel katar i latinsko vorba draco thaj i grekitsko vorba drakon. Liduj worbi penel pa jekh baro sap vaj baro mašho.

Le duj čirve

Ando baro respekto thaj ando baro kamlimos jekh avreske aresle duj rom, jekh lovari thaj jekh khelderari te pandenpe čirve. O čirvimos sas zuralo maškar lende thaj kanagodi pirenas ande jekh than.

Vi ando gav, vi ande birtora thaj vi ande pačhiva pirenas le duj čirve.

Jekh djes areslo o khelderari kaj pesko čirvo o lovari.

Bešhenas penge tele thaj penas čajo citromasa kana o khelderari penel:

– Čirva, so penes te las thaj te piras amenge ando gav adjes, ačharav ke baxtalo djes si adjes.

O lovari das palpale atveto peske čirves:

– Haj čirva, adjes kasavo šukar djes si, trubundamas te džas te astaras mašhen maj feder.

O khelderari kerdas anda šhero thaj das peske čirves atveto palpale:

– Čirva, džas ando gav anglunes thaj pala godo šaj džas pašha o paj thaj te astaras le mašhen.

O lovari la pesko kašt pesa te astaren le mašhen thaj o khelderari la peski ponjava so sas bičinimaski pesa.

Telarde le duj čirve ando gav numa konik či kamla te čhinen lengi ponjava. Le but časora nakhen thaj aba gettonpe le duj čirve te džantar khere kana o lovari penel:

– Čirva, na bister ke pendan ke džasa pašha o paj te astaras le mašhen.

O khelderari bokhalo sas thaj vi xolariko kaj či bičindas peski ponjava thaj penel:

– Čirva, džas amenge maj feder khere thaj kote ažukerel amen jekh lašho xabe romano.

O lovari penel palpale:

– Na ker mansa akana gade čirva.

Gade le duj čirve aresle pašha jekh cino paj thaj vulinde avri i ponjava thaj bešle tele. O lovari šhuda avri o thav le kašttesko thaj pala jekh skurto wrama astarta jekh cine mašhes.

– Dikh čirva, astartan les, an les te pekav les, penel o khelderari peske čirvesa.

O lovari penel palpale peske čirveske:

– Haj čirva, či dikhes če cino o mašho, šbudav les palpale ando paj maj feder.

Atunči o cino mašho las te del дума le duje čirvenge:

– Mukhen man palpale ando paj romale thaj trivar šhaj mängen so kamen thaj me kam te dav tumen sa so mängen.

– *Dikh čirva sar del duma o mašho*, penel o lovari.

– *Feri xoxavel tena xas les*, penel o khelderari.

– *Či xoxavav tumen*, penel o mašho.

– *Mukhen man palpale thaj dikhena*, penel o mašho le duje čirvenge.

O lovari la thaj mukhla le mašhes palpale ando paj thaj o mašho anklisto opral o paj thaj penel:

– *Mangen de romale so kamen mandar!*

O khelderari penel akana peske čirveske:

– *Mang akana čirva, mang te dikhas xoxavel o mašho vaj penel o čhačimos.*

O lovari delpe gindo thaj penel:

– *Mašheja, de man jekh gono galbi!*

O mašho del le lovares duj gone galbi thaj le khelderares numa jekh gono galbi.

O lovari pale mangel katar o mašho:

– *Mašheja, de man jekh baro kher!*

O mašho del le lovares duj bare thaj šhukar khera thaj le khelderares numa jekh baro kher.

Le khelderareske nas mišhto kaj dikhelas ke o mašho del le lovares sa anda duj thaj les numa anda jekh thaj penel peske čirveske:

– *Čirva, mukh vi man te mangav jekh mištimos katar o mašho.*

– *De sartena, mang čirva so kames*, penel o lovari.

O khelderari delpe gindo jekh wrama so te mangel thaj pala godo penel le mašheske:

– *Mašheja, korarr man pe jekh jakh!*

O mašho korarradas le lovares pe duj jakha thaj le khelderares numa korarradas pe jek jakh.

Lexikon

Čirve: gudföräldrar

Pačhiv: fest

Šhukar: vacker

Astar le mašhen: fiska

Xolariko: arg

Mang: önska

Gone: säckar

Kher: hus

Mištimos: goda ting

Korarr: förblinda

– *So manglan mange čirva!*, sipilas o lovari.

– *Či dikhav pe mure jakha*, rovelas o lovari.

O khelderari čida peski ponjava thaj la vi pesko jekh gono galbi thaj vi peske čirveske duj gone galbi thaj mutčindape andre ande le trin šhukar bare khera thaj bisterda vi peske čirves thaj vi o čirvimos. ■

Pušhimata:

- Sostar delas o mašho le lovares sa po duvar?
- Sostar gindis ke o khelderari manglas te korarrel o mašho leske čirves?
- Kana si le manušhes dosta barvalimos?
- Si o lov maj baro sar o kamlimos?

Džanesas tu?

- Si opral 18 000 fjalora mašhe ande le paja ande amari lumja so si len anava. O maj cigno mašho si o djuphavsmarulken so feri kerdjol 6,2 millimeter. O maj baro mašho si o valhaj so kerdjol opral 20 metera. Si inke maj bari dživina ando paj, o blával so šhaj kerdjol opral 30 metera.

Tume čhore rom!

Dur andre ando wešh kaj barolas feri bare kopača, buretsi thaj čhar, kote trajinas duj cine romane šhavore.

Lengo dad thaj lengi dej de jekh wrama palpale mule thaj akana trajinas korkoro ando wešh. Le love so ašhile pale lengo dad thaj lengi dej sa xale le opre thaj akana ašhile čhore, thaj butivar sovenas bokhale. Wramasa sičhile le šhavore sar te keren penge love te šhaj te trajin. Thaj butivar musaj sas lenge vi jekh cera nasulimos te keren te šhaj te trajin.

Jekh djes, kaj sas sar sa le avera djesa, dikhle le duj šhavore de dural sar jekh bazari vasdelpo opre. Kote bičhinenas guglimata, bonboni thaj but aver lašhe thaj gogle buča.

Le duj šhavore line te piren so maj pašhe thaj maj pašhe, te šhaj dikhen maj feder, thaj aresle kade pašhe ke dikhenas la gadja so bičhinelas le gogle buča pe o bazari.

O jekh šhavoro lokhes penda le avre šhavoreske ando khan:

– Las duj bonboni thaj našhas.

Lexikon

Buretsi: svamp

Nasulimos: jækelskap

Djesa: dagar

Bazari: marknad

Skafedi: bord

Guglimata: sötsaker

Bharromani: romskt läger

Papo: farfar/morfar

Mami: farmor/mormor

Stadji: hatt

Mell: smuts

Vušhoro: enkelt

Konserva: burk

O aver šavoro darajlo thaj penda:

– Thaj so te keras te astarel amen i gadji?

I gadji las sama le šhavoren, thaj dikhelas sar von dikhen pe late thaj pe lake buča thaj lel te del duma maj zurales te ašhunen sa le aver gadje pe o bazari:

– Gadala chore rom! Kajgodi kamen feri te choren!

Le duj šavora sa maj pašhe avenas thaj lokes ankliste pašha i skafedi kaj sas le guglimata šhukar todine opre te bičhendon.

Sigo line le duj šhavore po jekh bonbona thaj line te našhen.

I gadji la te sipil pala lende:

– Tume chore mellale rom!
Anda kado ka počhinen!

Le duj šhavore našhle sode god žangle thaj aresle ando wešh pe jekh than kaj čidepe but aver rom te vazden pengi bhar i romani. Kote sas te bešhen trin djes sar so sas o sakono.

So či žangle le duj šhavore, sas ke i phuv so trubunas le rom te vazden pengi bhar, sas la gadjaki pa o bazari.

I gadji dape gindo ke kadale šhavore musaj te aven katar i bhar i romani thaj dape gindo te džal kote andi

bhar. Kana areslas i gadji zigo dikhlas le duje šhavoren. Zigo areslas i gadji te astarel jekhe šhavoresh thaj thodallas pe jekh kopači thaj la te marel les pa i bull. Le romenge sipilas:

– Kado si tumaro najis? Te čhoren man! Čhiden tumari mell pala tumende thaj džantar khatar so maj sig thaj šhoha tena risavon palpale kate!

Le rom line te dikhen pe jekh avreste thaj denaspe gindo soski doš kerde kaj gonil len i gadji. Le rom line te peraven tele penge cerhi thaj le duj šhavore denaspe gindo sar te astaren le gadja, tena mukhen lake kade vušhoro.

Džikaj le rom čhidenas le cerhi tele le duj šhavore line le paposke thaj la mamiake gada thaj stadji pe peste thaj gele palpale kaj o bazari. Numa akana line pesa jekh konserva loli farba.

Le duj šhavore čhordandes pandade i konserva la farbasa opral pa la gadjaki cerha. I gadji dikhla le šhavoren thaj la te sipil le gadjenge pe o bazari:

– Pale avile le rom, astaren len!

Sar la i gadji te našhel pala le šhavore sirdas i cerha pala peste thaj sa i loli farbi šhorddjilas pe lako šhero. I gadji peli pe i skafedi thaj sa le guglimata, le bonboni thaj aver lašhimata furajle ando čheri.

Le duj šhavore line te čhiden opre le bonboni thaj i gadji kamla te našhel pala lende numa peli andi čik thaj le mujesa peli ande le grasteski gožhni. I gadji la te rovel ande bari xoli.

Le duj šhavore pende la gadjake:

– Najisaras tuke pa sa. Numa na bister, aver data kana akaresa amen čhore rom atunči lasa intrego čhiri skafedi amensa.

Le duj šhavore panglepe le romensa ande jekh than thaj trajinde ande lengi bhar but beršh. Barile te aven duj hirešha thaj ašhunde rom.

Numa varekana kerenas jekh vaj duj nasulimos. ■

Pušhimata:

- Sas mišto so kerde le duj šhavore?
- So gindis sas la gadjako gindo pa le rom?

Džanesas tu?

- Maj anglal akarenas le romen zigano, numa adjes naj godi worba slobodno. I worba avel katar i grekitsko worba atsigano so maj but šhaj tolmačhalipe: godola so si asban, ke le rom pe godi wrama či denas vast le gadjensa numa thonas penge vast ande jekh than kana denas opre o djes.
- Le rom aven anda i India.

O rom thaj o merimasko duxho

Lexikon

Nasul: elak

Čingar: brák

Pato: sāng

Duxho: ande

Romni: kvinna

Holba: flaska

Xasajlo: försvann

Šhoha: aldrig

Korkoro: ensam

Hiro: rykte

De dumult trajilas jehk but nasul rom. Kaj godi areselas perelas andi čingar avre romensa. Kanagodi mato sas thaj marelas vi peske romnja thaj vi peske šhavoren. Le maj žungale vorbi avenas anda lesko muj thaj šhoha či dikhle les varekon te asal vaj te avel lošhako. Katar i but ričija leske buke romosajle thaj jekh djes nasvajlo but phareste. O rom pašhlol ande pesko pato thaj leski romni bešhel pašha leste thaj lel sama pe leste. Džal i romni avri jekh skurto wrama thaj atunči sikadjol le romeske o merimasko duxho:

– Džanes kon sim thaj pala soste avilem, penel o duxho le romeske.

– Džanav kon san thaj sostar avilan, numa inke naj muri wrama te džav tusa, del o rom atweto palpale le duxhoske.

– Sar penes gade, tu či purunčhis kana me te kerav muri buči, penel o duxho le romeske.

– Dav tut muri vorba, ke te desa man inke dešh beršh te trajinav ka pharuvav muro trajo, či maj pava, či maj kerava xola, či maj marava mure romnja, sar te arakadjilemas pale sar jekh nevo manušh, penel o rom le duxhoske.

O duxho delas pe gindo thaj dape gindo ke kado šhaj avel jekh experimento, te dikhel čhačhimasa šhaj pharuvel o rom pesko trajo.

O duxho penel le romeske:

– Dav tut inke dešh beršh te trajis numa kana avela o djes aba jekh sekunda či mukhava tuke!

O rom del le duxhos palpale atweto:

– Dav tut muri vorba.

O duxho xasajlas thaj pale avili andre le romeski romni. I romni dikhel ke o rom ušhtilo anda pato thaj mangel te pel ričija. I romni zumavel te ašhavel les tena pel thaj o rom spidel la rigate thaj džal avri ando birto thaj mangel peske te pel.

Nakhen le beršh thaj o rom inke maj but xalpe le romensa, inke maj but pel thaj inke maj but marel peske romnja.

Kana načhile le dešh beršh o rom telarda ando birto te pel. Pale o merimasko duxho sikadjol angla leste.

– Džanes kon sim thaj pala soste avilem, penel o duxho le romeske.

– Džanav kon san thaj sostar avilan, numa inke naj muri wrama te džav tusa, del o rom atweto palpale le duxhoske.

– Bisterdan so dan čiri vorba, penel o duxho le romeske.

– Me inkerav muri vorba, penel o rom le duxhoske.

– Me džangleme ke adjes si o djes kaj trubus te aves thaj telardem ando birto te phav mange jekh statno ričija, penel o rom le duxhoske.

– Me gindiv ke či ka ašhaves man te phav jekh statno ričija, penel o rom le duxhoske.

– Te kames, av mansa ando birto thaj mangav vi tuke jekh ričija, penel o rom le duxhoske.

O duxho delpe gindo thaj penel:

– Mišhto, džav tusa ando birto, pav tusa jekh ričija, numa pala godu musaj te džas mansa, penel o duxho le romeske.

– Dav tut muri vorba, penel o rom le duxhoske.

Džal o rom andre ando birto thaj mangel peske jekh ričija thaj mangel vi le duxhoske jekh ričija. O rom mangel te pel anda i holba, ke godi leski statno ričija avela.

O duxho nakhavel i ričija thaj penel le romeske:

– Sar či avilem maj sigo pala tute? Gadi ričija mudarel le manušhes.

O rom pel maj dur anda i holba thaj kana pila dosta penel le duxhoske:

– Aba šhaj džav tusa, numa jekh gindo sas man sa gadala beršh.

– So? penel o duxho le romeske.

– Tu sar duxho šhaj des andre kaj godi kames, numa me dav muri vorba ke andi gadi holba šoha či desa andre, penel o rom le duxhoske.

– Kames te dikhes?, penel o duxho le romeske thaj džal andre andi holba.

O rom so maj sig pandada i holba le čheposa thaj inkerel i holba ande peske vast.

– Mukh man avri! Mukh man avri akana!, sipil o duxho le romeske anda i holba.

– Desa man čiri vorba ke šhoha či avesa pala mande?, penel o rom le duxhoske.

– Dav tut muri vorba, feri mukh man avri akana!, penel o duxho le romeske.

O rom puterda i holba thaj o duxho anklisto avri thaj penel le romeske:

– Mila mange anda tute, ke či džanes so manglan.

O duxho pale xasajlo thaj o rom la te pel maj dur. Sar pel vi asal o rom. Angluno drom kaj le manuš ando birto dikhle ke lesko muj lošhanda.

Načhon le beršh thaj o rom inke maj but xalpe le romensa, inke maj but pel thaj inke maj but marel peske romnja. Wramasa phurol o rom thaj vi leski romni thaj šhavore phuron. Jekh djes nasvavol leski romni thaj merel. Pala but beršh inke meren vi leske šhavora. O rom katar i but ričija so pilas ande but beršh ačharel dukha ande pungre, ande le vast thaj vi lesko jilo dukhal. Jekh djes kana opral šhel thaj panšhvardešh beršh sas, akarel o rom korkoro le merimaske duxhos.

– Av pala mandel! Kaj san? Av an ma aba, penel o rom.

O duxho ašhunda le romes thaj pale sikhadjilo angla leste. O rom lošhanda kana dikhla le duxhos.

– Aba šhaj džav tusa, na dara či ka xoxavav tut vaj te diljarav tut, feri inger man, penel o rom le duxhoske.

O duxho penel le romeske:

– Me inkerav muri vorba, šshoha či avav pala tute!

– Mangav tut duxhona, inger man akana, korkoro ašhilem, nasvajlem, sa dukhal man, inger man, inger man, penel o rom le duxhoske.

– Tu korkoro manglan tuke gado, penel o duxho thaj pale xasajlo.

O hiro džal ke inke adjes o rom trajil peske dukhensa, korkoro thaj šshoha o merimasko duxho či maj avilas pala leste. ■

Pušhimata

- Sostar gindis ke o rom či kamelas te džal le duxhosa, te merel?
- Šhaj xoxavel o manušh le trajosko wrama?
- Kamlanas tu te phuros duj šshella beršh?

Džanesas tu?

- O merimasko duxho de katar o baro nasvalimos so mudardas bute manušen ande beršh 1400- thaj maj angle andi Europa sas symbola pala o merimos.
- Butivar sikadjol o merimasko duxho sar jekh skeleto ande kale lungi gada thaj inkerel jekh lungo raj so šshinel i čhara.

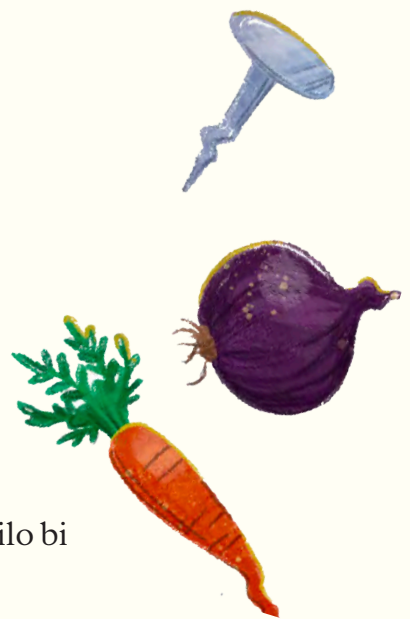
Zumi pe jekh karfin

De dumult trajilas jekh rom peske romnjasa thaj šhavorensa ande jekh cino foro. Sas les duj šhave thaj duj šheja. O rom kerelas sva-ko djes buči andi fabrika. Jekh djes pandaven tele i fabrika thaj o rom ašhilo bi bučhako.

– *Sar te kerav – delas pe vo gindo svako djes.*

– *Sar te pravarav mure cine šhavoren – delas pe gindo svako djes.*

Jekh djes da pe gindo te bičinel ponjevi sar so kerelas lesko dad thaj lesko papo de but beršh palpale. O rom la te bičinel le ponjevi thaj džalas leske mišhto o šhefto.

Numa pala jekh wrama či maj činelas konik leske ponjevi, o foro sas aba xalardo.

– *Musaj maj dur angle te džav – delas pe gindo o rom. Ande aver gava – kaj naj ponjavara.*

Gade lape o rom te pirel maj dur avral pesko foro. Areslo ande jekh cino gav thaj kote bičhinda sa peske ponjevi numa jekh ponjava či bičhinda.

Sar lel te pirel maj angle ando gav aresel jekh baro wešh. Nakhav o wešh – delas pe gindo o rom. Nakhel o wešh thaj dikhel de dural jekh cino kheroro. La o brišhind te del thaj o rom sa čhindjilo thaj vi leski ponjava sa čhindjili. So maj pašhe avel o cino kher thaj kana aresel dji kaj o vudar thol peski ponjava rigate thaj marel pe o vudar. Ašhunel sar jekh gadjo sipil:

– *Či činav kanči, thaj naj ma kanči te dav.*

O rom pale marel pe o vudar thaj penel:

– *Me či bičhinav vareso thaj či trubul man kanči. Feri kamav te avav andre te šhučhovav džikaj o brišhind del.*

Pale jekh wrama putrel o gadjo o vudar le romeske. O gadjo sas maj phuro thaj sas les bare khan numa či ašhunelas mišhto thaj anda goda sipilas.

Avilo o rom andre ando kher thaj o gadjo cikada leske kaj te lel tele peske činge gada. O rom thodape te bešhel pašha i jag so pabolas ando bow. Pala jekh wrama kana tačhilo o rom ašhundjol lesko pher sar čirol. O rom bokajlo. Vi o gadjo ašhunda le romesko pher sar čirolas numa penel:

– *Kate naj so xas. Me či xalem aba jekh kurko. Kana šhutčile čire gada te džastar katar.*

O rom del pe gindo thaj penel leske palpale:

– *Te san bokhalo šhaj čiravav tuke jekh lašhi zumi – feru trubul man paj thaj jekh karfin.*

Lexikon

Cino: liten

Konik: ingen

Brišhind: regn

Khan: öra

Jag: eld

Piri: gryta

Sungav: lukta

Zumi: soppa

Kuxhna: kök

Bow: spis

Manro: bröd

Pusuči: ficka

O gadjo či šhunelas mišhto thaj pušhel le romes:

– *So pendan, jekh karfin? Po karfin čiraves zumi?*

O rom sigo palpale das le gadjes atweto:

– *Vorta, pe jekh karfin čiravav tuke kasavi zumi so šboha či zumadan.*

– *An mange o maj baro karfin so si tut ando kher, so maj purano so maj feder.*

O gadjo čhudisajlo pala so penda o rom leske. Akana gade či but kamel te dikhel sar o rom čiravel jekh zumi pe o karfin ke džal te rodel o maj baro karfin ando kher. Arakhel jekh dosta baro karfin thaj anel les le romeske.

– *Etalo, o maj baro karfin ando kher, de sikhav akana sar čiraves i zumi pe o karfin, penel o gadjo.*

O rom lel o karfin thaj mangel jekh piri te pherel o gadjo pajesa.

O gadjo pherel i maj bari piri ando kher pajesa thaj thol la po bow.

O rom ažukherel te čirolo o paj thaj šhudel andre o karfin.

– *Če shukar kandel, av sungav, penel o rom le gadjeske.*

O gadjo sungavel thaj penel:

– *Či sungavav vareso!*

O rom palpale del les atweto:

– *Ke naj andre o lond. Aver fjalo zumi kana si lond andre.*

Džal o gadjo thaj rodel andi peski kuxhna thaj penel:

– *Eta araklem cera lond! thaj del le romes te shorel andre.*

– *Av sungav akana, penel o rom.*

– *Inke či sungavav vareso!, penel o gadjo.*

O rom palpale del les atweto:

– *Ke musaj morkoja te šhondon andre.*

Džal o gadjo thaj rodel andi peski kuxhna thaj penel:

– *Eta araklem duj morkoja!* thaj del le morkoja le romes te thol andre.

O rom šhinel le morkoja thaj thol le andre andi piri.

– *Av sungav akana,* penel o rom.

– *Čhačbes sungavav vareso!*, penel o gadjo.

– *Numa inke maj feder avla i zumi te bi avelas amen kolompira,* penel o rom.

Džal o gadjo thaj rodel andi peski kuxhna thaj penel:

– *Eta araklem štar kolompira!* thaj del le romes te thol andre.

O rom šhinel le kolompira thaj thol le andre andi piri.

– *Av sungav akana,* penel o rom.

– *Čhačbes inke maj šbukar kandel i zumi!*, penel o gadjo.

– *Numa inke maj feder avla i zumi te bi avelas amen jekh purom,* penel o rom.

Džal o gadjo thaj rodel andi peski kuxhna thaj penel:

– *Eta araklem jekh purom!* thaj del le romes te thol andre.

O rom vušharel i purom thaj thol la andre andi piri.

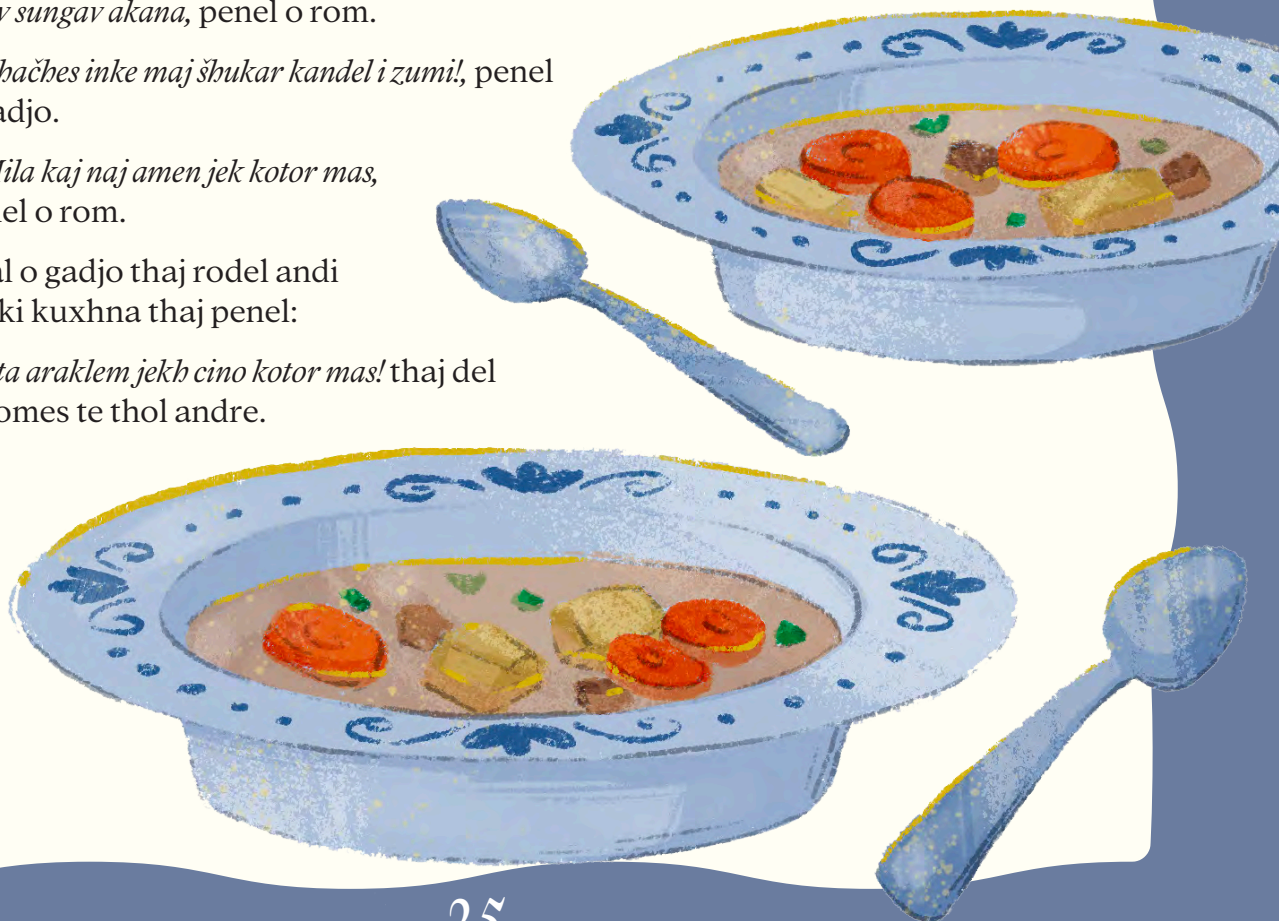
– *Av sungav akana,* penel o rom.

– *Čhačbes inke maj šbukar kandel i zumi!*, penel o gadjo.

– *Mila kaj naj amen jek kotor mas,* penel o rom.

Džal o gadjo thaj rodel andi peski kuxhna thaj penel:

– *Eta araklem jekh cino kotor mas!* thaj del le romes te thol andre.

O rom šhinell o mas thaj thol les andre andi piri.

– *Av sungav akana*, penel o rom.

– *Čhačhes inke maj šbukar kandel i zumi!*, penel o gadjo.

– *Akanašh gata te xas*, penel o rom.

– *Numa besech kaj naj manro pašhe te xas*, penel o rom.

Džal o gadjo thaj rodel andi peski kuxhna thaj penel:

– *Eta araklem jekh kotor manro!* thaj del le romeske te šhinell.

O rom lel tele i piri pa o bow thaj shorel i zumi ande duj tijara, jekh peske thaj jekh le gadjeske.

O karfin so sas andi piri ankalada avri thaj garada les andi peski pusuči.

Tol o gadjo i roj andi zumi thaj zumavel:

– *Šoha či xalem kasavi lašhi zumi!*, *Zumi pe jekh karfin*, penel o gadjo.

O rom xal peske thaj bolel o manro ando zumi.

O gadjo pušhel les:

– *Kaj o karfin?*

O rom del les palpale atweto:

– *Bilajlo andi zumi, intrego šmako la zumaki si katar o karfin, či ačhares o šmako ando muj?* pušhel o rom.

– *Sartena či ačharav!* penel o gadjo maj zurale hangosa.

Akana avilas i wrama te furavelpe o rom thaj te džaltar khere.

O gadjo pušhel le romes so muklas avral o vudar thaj o rom penel leske:

– *O raja manuška, godi bučhi naj tutar, godo feri godolenge so si len but love.*

O gadjo xolasa penel le romeske:

– *An andre te dikhav so si tut maj sig.*

O rom las andre peski ponjava, vulindas la avri thaj sikhavel la le gadjeske thaj penel leske:

– *O raja manušba, či kamav te bičhinav la tuke ke džanav ke naj tut love, jekh kurko či xalan xabe.*

O gadjo inke maj xolasa penel le romeske:

– *Man naj love?, Pe sode bičhines čire ponjevi ando foro o baro?, pušhel o gadjo le romestar.*

O rom del le gadjes atweto palpale:

– *O raja manušba, le gadje le barvale ando foro pučhinen man panšh šhella.*

O gadjo lel angle pesko tulo bufari thaj penel:

– *Eta, me dav tut jek mijaki pala čiri ponjava, le mure love thaj džatar!, penel o gadjo thaj del le romes le love.*

O rom las le love thaj najisardas le gadjes thaj gelo peske khere kaj peske šhavore. ■

Pušhimata

- So sičhardas tut gadi paramičha?
- Sostar gindis o gadjo či kamelas te fulavel pesko xabe le romesa?
- So sas le romesko gindo le karfinesa?
- Sar ažutis tu avre manušen?

Džanesas tu?

- I zumi sas jekh vušhoro xabe so le rom čiravenas kana bešhenas ande wešha. Le rom trajinas avral le gava, ande wešha kaj barolas sa so trubulas len te šhaj čiraven zumi.

Le trin prahl

De dumult sas varekana trin prahl kaj trajinas ande jekh them peske dadesa thaj peske dejasa. Le trin prahl kanagodi marenaspe thaj xanaspe numa feri prahlikanes, šoha na andi xoli.

Lengo dad motolas lenge ke musaj te baron thaj te aven godjaver te šhaj te inkeren pe sar rom hirešha thaj vestime.

Pala jekh skurto wrama nasvajlo lengo dad phares thaj pale inke jekh skurto wrama mulo.

Le trin prahl inke cine šhavora sas thaj či ačharenas inke so xasarde.

Wramasa baronas le trin prahl thaj ažutinas penge deja. Lengi dej xalas baro čino svako djes te kerel buči te šhaj te pravarel peske trine šhavoren.

Jekh djes nasvajli lengi dej thaj pala trin djes muli.

Akana ašhile le trin prahl čhore, bi dadesko thaj bi dejako.
Nas len konik aver te lel sama pe lende vaj te ažutil len.

Jekh rjat čidepe le trin prahl pala o xabe pala i signja thaj
den duma jekh avresa:

– *Musaj te arakhas amenge varesar te trajinas*, penel o maj
phuro prahl.

– *Sosa te las amen, či džanas ame šheftora te keras*, penel o
maškaruno prahl.

– *Me kamav mure deja*, penel o maj terno prahl.

– *Ašh!*, penel o maj phuro prahl.

– *Či ačhares ke aba naj či dej thaj či dad*, penel o maj phuro
prahl.

– *Ame musaj akana korkoro te arakhas amari bax*, penel o
maškaruno prahl.

Le trin prahl bešhle uštade intrego rjat thaj denas duma
sar te keren penge love thaj aresle pe agor ke musaj lenge
te šhinda pe trin riga thaj te roden pengi bax korkoro.
Sute thaj kana uštale xale so sas ando kher thaj gettisajle
te džantar avri andi lumja.

– *Me džavtar pe gadi rig*, penel o maj phuro prahl.

– *Me džavtar vorta angle*, penel o maškaruno
prahl.

– *Me kamav te ašhav khere*, penel o maj
terno prahl.

– *Ašh, tu dila, či ačhares ke musaj te
džastar*, penel o maj puro prahl.

Le trin prahl čhumidepe thaj line
te roven ke šhoha či sas bi jekh
avresko.

Dine worba jekh avreske ke pala jekh beršh pale te čidenpe ande penge dadesko thaj dejako kher.

Le trin prahl gele avri andi lumja thaj xanas baro čhino te araken pengi bax. Nakenas le bare paja, le bare wešha thaj le bare plaja te šhaj te araken pengi bax. O beršh načhilo sigo thaj avilas i wrama pale te čidenpe ande penge dadesko thaj dejako kher.

Kana dikhle pe le trin prahl line te roven bare asvensa thaj čhumidenaspe andi lošh ke jekh intrego beršh či dikhle pe.

Kana gata rovde thaj avile peste gele andre ando kher thaj tode te čhirol xabe te šhaj te bešhen thaj te xan jekh xabe ande jekh than sar prahl.

O xabe čhirilo thaj tode penge te xan le trin prahl. Thaj len le trin prahl te den дума so von kerde, thaj so von dikhle tela o beršh so naklo.

– *Me, mure dragi prahl areslem ande Amerika, penel o maj phuro prahl.*

– *Kote sas sa bare khera, thaj lenge vulici inkeren dešh vurdona, penel o maj phuro prahl.*

– *Me kheravas bučhi te xalavav le gada, penel o maj phuro prahl.*

– *O gadjo kasko sas o balamo kamelas te del mange o balamo, numa pendem ke musaj palpale kaj mure prahl te džavtar, penel o maj phuro prahl.*

– *O gadjo das man jekh ponjava sar presento, penel o maj phuro prahl.*

– *Gadi ponjava si jekh phurani ponjava anda Persia thaj kana bešhes opre, kaj des tut gindo, kote areses, penel o maj phuro prahl.*

– *Čhuda bučhi, penel o maškaruno prahl.*

– *Me areslem andi Čhina, penel o maškaruno prahl.*

- *Kote but horeso xanas thaj kajgodi but manuŝh sas, penel o maŝkaruno prahl.*
- *Me araklem mange buči te kerav le mebli anda kaŝht thaj keravas le skamina, le signji thaj but buča anda kaŝht, penel o maŝkaruno prahl.*
- *O gadjo kasko sas o balamo kamelas te del mange o balamo, numa vi me pendem ke musaj palpale kaj mure prahl te džavtar, penel o maŝkaruno prahl.*
- *O gadjo das man jekh glinda sar presento, penel o maŝkaruno prahl.*
- *Gadi glinda si opral jekh mija berŝh phurani thaj kana dikhes ande late ŝhaj dikhes so maladjol andi lumja, penel o maŝkaruno prahl.*
- *Čhuda buči, penel o maj terno prahl.*
- *Kaj areslan tu?, puŝhel o maj phuro prahl katar peske maj terno prahl.*
- *Me areslem ande Afrika, kote le manuŝh but maj kale amendar thaj but trajin ande weŝha thaj dopaŝh nange. Bare tačimata thaj naj but paja, penel o maj terno prahl.*
- *Me keravas buči te ansarav drom le pajeske ande le cine gava te ŝhaj pen vuŝho paj le manuŝh, penel o maj terno prahl.*
- *O gadjo kaski sas i firma kamelas te del man i firma numa vi me pendem ke musaj palpale kaj mure prahl te džavtar, penel o maj terno prahl.*
- *O gadjo anklisto opre pe jekh kopači thaj das man jekh loli phabaj sar presento, penel o maj terno prahl.*
- *Thaj gadi phabaj sastarel le nasvale manuŝhen, penel o maj terno prahl.*
- *Le mulen ŝhaj uŝhtavel, penel o maj terno prahl.*
- *Akana dilares amen, penel o maj phuro prahl.*
- *Na, o čhačhimos penav, penel o maj terno prahl.*

Kana sikada le trin prahl jekh avreske so andine thaj ašhunde jekh avrestar so kerde thaj so nakle aba las len i rutcija.

– *So te keras akana?*, pušhel o maškharuno prahl.

– An dikhas andi čhiri glinda, kam arakas varesoske romen, penel o maj phuro prahl.

Line te dikhen le trin prahl andi glinda thaj dikhen so maladjolpe andi ljuma: marimos, veselia, nasvalimata, abjava, xola thaj čingara. Dur ande jekh them dikhen sar le manušh roven, intrego them roven anda jekh manušh. Kana dikhen maj pašhe dikhen ke anda jekh džuvli roven, i džuvli si le themeske princessa, thaj i princessa phares nasvali, pe merimos. Le maj bare doktora sa čhidipe thaj naštin te sastaren la. Dikhen le trin prahl sar lako dad, o amparato rudjilpe kaj o narodo te arakhen varekas so šhaj te sastarel leske šheja. Thaj kon sastarela leske šheja dela les so kamel lesko djilo.

– *Dikhen će mila*, penel o maškharuno prahl.

– *Aven tradas ame kote, sastaras la ame*, penel o maj phuro prahl.

– *Bešbas pe čiri ponjava thaj tradas*, penel o maj terno prahl peske maj phure prahleske.

Bešhle le trin prahl pe i ponjava thaj sar so dinepe gindo kote arese, ando them kaj roven le manušh anda peski princessa. Ankliste tele pa i ponjava thaj piren puvjatar karing o sloto kaj trajil o amparato. Avral ašhen le kitanora so len sama pala o amparato.

– *So roden tume kate?*, pušhen le kitanora khatar le trin prahl.

– *Ame avilam te sastaras tumare princessa*, penel o maj phuro prahl.

Lexikon

Hirešha: ärade

Vestime: berömda

Čhore: fattiga

Džuvli: kvinna

Rutcija: tristess

Amparato: kung

Glinda: spegel

Ponjava: matta

Phabaj: äpple

Soba: rum

Lošh: glädje

Atweto: svar

Galbi: guldmynt

Le kitanora line te asan thaj penen:

– *Tume melale rom avilan te sastaren amare princessa? Džantar katar so maj sig!, sipinde le kitanora.*

Vorta atunči nakhlas o amparato thaj ašhunei ke varesosko sipimos si avral o vudar.

– *So si kate, kon si gadala raklore?, pušhel o amparato katar peske kitanora.*

– *Amparato, gadala rom avile te xoxaven amen ke šhaj te sastaren čire šheja, numa ame džanas ke le rom feri xoxaven, penel o jekh kitano.*

– *Mukh len andre, kam čhačhimasa šhaj sastaren mure šheja, penel o amparato palpale le kitanoske.*

Le kitanora puterde le vudara le trine prahlenge thaj o amparato sikada i soba kaj pašhlolas leski šhej numa maj sig sar so mukhel le trine prahlen andre penel lenge:

– *Te na sastarena mure šheja, šbudav tumen andi jag!*

Le trin prahl ankliste andre andi soba kaj pašhlolas i princessa thaj kana dikhle laki šhuk mutcusajle.

Dikhle pe ande jaka thaj o maj phuro prahl boldape karing o amparato thaj penel:

– *Amparato, šhaj te mukhes amen korkoro čire šhejasa, te šhaj te sastaras la?*

O amparato mukhla le trine prahlen korkoro thaj o maj cino prahl anklada peski phabaj anda peski pusuči thaj paglas la ande cine kotora. Le kotora la phabajake spida lokes ande la princessako muj.

Akana ažukeren le trin prahl te sastol i princessa, te ušhtel, te putrel peske jaka, vareso te sikhavel ke sastili, numa či soski reaktia dikhen latar.

Le trin prahl len akana andi dar so pendas lenge o amparato te xanpe maškar pende.

– *Tu thaj čiri čhori phabaj!, dikh kaj areslas amen i phabaj!, penel o maj phuro prahl peske maj terne prahleske.*

– *Haj dikh tu kaj areslam anda čiri xoxamni ponjava, penel o maškaruno prahl le maj phure prahleske.*

O amparato ašhunei ke xanpe le trin prahl thaj avel andre andi soba thaj kana dikhel so maladjol pe čhudilpe. Leske šhej uštite thaj sastili. Džikaj le trin prahl xanaspe či line sama ke i princessa uštiti thaj sastili.

I princessa pušhel peske dades:

– Dade, kon si gadala manušh, sostar si von ande muri soba? Bokhajlem, pen te anen mange te xan!

Le trin prahl boldepe pe i princessa thaj vi von čhudisajle thaj ande bari lošh len te asan thaj te sipin.

Kana avile peste, o amparato najisarde lenge thaj penel lenge:

– *Me muri vorba inkerav, penen mange so mangen kaj sastardan mure šheja thaj me ka dav tumen sa so mangena, galbi, love, sumnakaj!*

Le trin prahl dikhle pe ande jaka thaj den le amparatos atweto palpale:

– *Ame kamas te ansurinas amen čhire šhejasa!*

O amparato či gindisajlo ke le trin prahl mangena te ansurinpe leske šhejasa thaj penel:

– *Kon anda tumende kamel te ansurilpe mure šhejasa? Naštin li trin prahl te ansurin tume mure šhejasa, feri jekh anda tumende!*

Le trin prahl line te denpe gindo ke čhačhimos sas le amparatos, naštil li trin prahl te ansurinpe jekhe džuvlasa. Pale len te xanpe le trin prahl, kas si maj baro čhačhimos te ansurilpe la princessasa.

– *Muri ponjava andas amen kate!, penel o maj phuro prahl.*

– *Thaj muri glinda sikhadas amen la princessa, bi glindako nas či te džanas pa i princessa, penel o maškaruno prahl.*

– *Thaj bi mure ponjavako nas te aresas kate, penel pale o maj phuro prahl.*

O maj terno prahl ašhilo thaj ašhutel sar xanpe le duj maj phure prahl thaj penel lenge:

– *Bi mure phabajako nas te sastol i princessa.* ■

Akana pušhas tumendar:

- Kas si maj baro čačhimos te ansurilpe la princessasa?
- O maj phuro prahl?
- O maškaruno prahl?
- O maj terno prahl?
- Den duma maškar tumende thaj alon avri korkoro ko te ansurilpe la princessasa.

Džanesas tu?

- Ande but šhela beršh le rom kerenas šhefto le ponjavensa thaj le patretora so sas makle. Ande but thema le rom adjes keren šhefto thaj bičinen fruti pe le bazara.

Divanora

Le Devlesko kamlimos karing le rom

Le rom kajgodi andi ljuma pačhanpe ando Del. Či inkeren intregi rom sa godi religia numa ando Del pačhanpe. Svakones si les jekh anav pala o Del thaj ande gado divano alosardam avri jekh phurano divano anda Jesus thaj o štarto karfin.

Jekh divano so but beršh aba delpe дума maškhar le rom thaj konik či džanel te si čhačhimos vaj feri jekh divano. O divano džal anda o Jesus thaj o štarto karfin.

Kana sas te thon le Jesusos po o trušhul ando Jerusalem de opral duj mi beršh si pendo ke le kitanora sas len štar karfa so sas te malaven ando Jesus.

Jekh karfin sas te malaven ande Jesusko čačho vast.

Jekh karfin sas te malaven ande Jesusko stungo vast.

Jekh karfin sas te malaven ande Jesuseske liduj pungre.

Lexikon

Kamlimos: kärlek

Karfin: spik

Trušhul: kors

Jilo: hjärta

Divano: berättelse

Kitano: soldat

Čačho: höger/rätt

Stungo: vänster

Thaj o stattno, o štarto karfin sas te malaven ande Jesusko jilo.

O divano maškhar le rom si ke jekh romnjake pelas but mila thaj pharimos anda Jesus. Ke dikhelas če čhino xal o Jesus po drom peske merimasko, phiravelas jekh pharo kaštuno trušhul pe peste thaj sas mardo katar le kitanora. I romni phirelas pašhe pašha le kitanora thaj ašhuelas so sas lengo gindo le karfensa.

Kana ašhunda i romni so kamen te keren le kitanora le štare karfensa das pe gindo sar te kerel te šhaj barem jekh karfin te garavel.

Sar pirelas o Jesus po drom peske merimasko i romni las avri o jekh karfin anda i vadra le karfensa so piravelas jekh kitano. O kitano či las sama la romnja.

Kana aresle le kitanora thaj o Jesus dži pe godo than kaj trubunde te thon les po trušhul malade ande le trin karfa numa kana nas len o štarto karfin našhtinde te malaven o karfin ande le Jesusko jilo.

De atunčhara, le rom penen ande pengo divano, ke o Del kamel le romen thaj jertil lenge anda lenge binora. ■

Pušhimata:

- So penen tume?

Me čhiravav xabe - jekh omeletta

Gado si vušoro xabe thaj me čhiravav la korkoro kana avav khere anda škola.

Pala gadi omeletta trubul tut: (1 – 2 manušh):

4	angre	50	grammi čiral
$\frac{1}{4}$	purom	2	roja vuloj
1	paradičhoma	1	cini roj piperi
100	grammi šhonko	1	cini roj lond
$\frac{1}{2}$	paprika		

Lexikon

Xabe: mat

Čhiravav: jag lagar (mat)

Šhonko: skinka

Purom: lök

Angre: ägg

Lond: salt

Piperi: peppar

Čharo: skål (bunke)

Furka: gaffel

Tepsija: stekpanna

Tijari: tallrik

Ker gade:

- Šhin i purom xurdeste ande cine kotora
- Šhin o šhonko, o čhiral, i paradičhoma thaj i paprika ande cine kotora
- Hamisar sa andre ande jekh čharo
- Šhor andre i roj vuloj
- Šhor andre o piperi thaj o lond
- Hamisar jekh furkasa
- Phag andre le angre ando čharo thaj
- hamisar jekh furkasa
- Šhor andre i roj vuloj ande tepsija
- Šhor andre sa so si ando čharo ande jekh tepsija
- Pekh duj, trin minuti
- Bolde i omeletta andi tepsija
- Pekh duj, trin minuti

Kana las cera farba thaj le angre naj pajasle si gata.

Serverisar po jekh tiari, šhaj thos varesoske patra opral, šhukarimaske.

Xan pe sastimaste! ■

Me la kamav - numa voj man čina či dikhel

Lexikon

Vorbi: ord

Jaka: ögon

Kamadem ma: förälskat mig

Glaso: röst

Asan: skrattar

Zor: styrka

Tahara: imorgon

Kurko: vecka

Me bušhovav Serga thaj sim dešhutriningo. Ande muri klasa si jekh rakli, i Sofie. Či džanav so si, numa kana dikhav la vareso ačharav, naštiv te penav so, naj man vorbi te thav te šhaj te penav so ačharav. Me gindiv ke kamadem ma ande late. Šhukar la, lungi parne bal, vunati jaka, učhi, numa nagade učhi. Kanagodi nakhel angla ma, kandel gade šhukar. Lako glaso kovlo thaj lake vušt cine. Či džanav sar te penav lake sode kamav la.

Šhoha či pendem lake ke kamav la vaj sar ačharav anda late. Darav. Darav ke asala mandar, vaj prasala man. Sar te penav lake, sode te inkerav ande mande. Či pendem varekaske muro gindo thaj so ačharav.

Ando klaso bešhel i Sofie duj skafedja angla mande thaj našktiv te lav mure jaka tele pa late. Darav tena lel sama varekon andi klasa ke dikhav pe late. Varekana pares mange te kerav muri buči andi škola ke muro gindo varekaj aver. Muro gindo si pala i Sofie. Čina či džanav te dikhlas man vaj te džanel ke ande sa godo klaso piras. Varekana gindiv man te ramonav jekh lil lake čordanes thaj te mukhav les ande laki tašhna, kana či dikhel varekon. Ando lil ramondemas sa so ačharav anda late, sode but kamav la, ke kamav te avel mansa, ke kamav te penav avri ande intrego ljuma ke ame sam ande jekh than, kamav te, kamav te...

Numa pala godo dav man gindo te djinela o lil thaj asala mandar, vaj te sikhavela muro lil le avrenge ando klaso thaj savora asana mandar. Atunči či maj sikhavav man andi škola. Musaj vareso te kerav te džanel i Sofie pa mande. Musaj te penav lake. Musaj te čidav mange zor thaj te penav lake. Tahara, vaj aver tahara. Gado kurko. Či džanav so te kerav. ■

I romni thaj ogosto

Lexikon

Gosto: gäst

Manušh: människa/man

Prahl: bror

Vudar: dörr

Morkoja: morötter

Gulombo: duva

Šhero: huvud

Palpale: åter

Kher: hem

Lažhav: skam

De dumult trajilas jekh rom peske romnjasa thaj sas len kanagodi but manušh, gostora, so avenas lende, ke ašhunde manušh sas thaj vi ažutinas bute manušen kana perenas ande jek bajo.

O rom bušholas Gulombo.

Jekh djes marel jekh rom le Gulomboske pe o telefono thaj penel:

–Te aves baxtalo Gulombo, me sim
o Savka, kamlemas te avav te dav
duma tusa ke areslem ande jekh
nakaso thaj kam šhaj tu te anklaves
man avri anda muro nakaso.

O Gulombo penel palpale le
romeske:

–Te aves vi tu baxtalo Savka, av
khana kames muro prahl, muro
kher puterdo kanagodi.

O Gulombo thoda tele o telefono
thaj thodape te čiravel jekh zumi.
La te šhinel andre so trubulas les
ande zumi thaj lel sama ke naj les
morkoja. Rodel intrego kher pala
le morkoja numa naj či jekh
morkoj. O Gulombo
delpe gindo:

–Musaj te džav
zigo ando balamo
te činav morkoja,
ke či avela i zumi
lašhi te na avela
morkoja andre.

Lel o Gulombo peski raxami pe peste thaj thol peski stadji po šoro thaj sipil la romnjake:

–Me džav ando balamo!

Leski romni či ašundas so pendas o Gulombo ke vorta atunči mukhla o paj te džal ando duško te džal te najol.

O Gulombo džal avri anda vudar thaj či pandavel o vudar mišto pala peste. Bešel ande pesko bilo thaj tradel ando balamo pala le morkoja.

Na but pala godo o Savka arese angla le Gulombosko kher. Parkeril pesko bilo avral o kher thaj džal angle kaj o vudar. Marel pe o vudar numa či putrel konik. Pale marel o Savka pe o vudar numa či putrel konik. Dikhel o Savka ke o vudar naj mišto pandado thaj putrel o vudar thaj džal andre. Kana arese andre ando kher sipil le Gulombosko anav:

–Gulombo, me sim o Savka!

Sar avel maj andre ando kher ašhanel o Savka ke varekon najol. O Savka gindil ke o Gulombo najol.

Atunči ankele le Savkaski romni avri anda i balaj thaj putrel o vudar.

Kana dikhel le romes, le Savkas, sipil thaj šharavel pesko šhero.

O Savka dikhel la romnja tista nangi thaj vi vo sipil thaj lolol ando muj. Ando baro lažhav našeltar o Savka avri anda kher. Našel thaj našel. Ando baro lažhav vi bisterda pesko bilo avral le Gulombosko kher.

Akana avel o Gulombo khere, thaj dikhel le Savkasko bilo avral o kher.

–Eta mišto, areslo o Savka, xala mansa anda i zumi, delpe gindo o Gulombo.

Kana del o Gulombo andre ando kher rodel le Savkas. Dikhel peske romnja ando piškiri thaj dikhel pe lako muj ke vareso naj mišto.

–So kerdan?, pušhel o Gulombo peske romnja.

–Kanči, dikhlem jekh hirtso ando kher kana najovavas thaj sipindem andi dhar, penel e romni.

–Či dikhlan le Savkas?, pušhel o Gulombo peske romnjatar.

–Na, na, na, či dikhlem les, nas kate konik!, penel i romni palpale le Gulomboske.

–Čhuda, penel o Gulombo.

–Lesko bilo ašhel avral o kher, penel o Gulombo.

O Savka ando baro lažhav so dikhla čina či maj avilo kaj o Gulombo te mangel ažutimos peske problemosa. Čhordanes ratčjasa bišhaldas o Savka peske šhaves te anel palpale o bilo angla le Gulombosko kher. Maj but šhoha či maj gelo o Savka khere kaj o Gulombo. ■

Me lašharav le bilora

O Stevo si jekh romano šhavo kaj pirel angluno beršh andi gimnasia. Vo pirel te sičhol te avel mechaniko pe le bilora. Le Stevos si baro in-tressa pa le bilora de sar sas cino šhavoro. Kana sas cino šhavoro či kelelaspe le bilonensa sar le aver šhavoro. Vo kamelas te džanel sar fungerin le bilora, sar traden, so inkerel len ande jekh than.

Butivar putrelas le bilora khelimaske thaj sa mukhelas le ande cine kotora thaj pala goda tholas le sa ande jekh than palpale.

Adjes vorta goda kerel andi škola, numa čhače bilonensa. Andi škola sičhol sar te paruvel le bremsi, sar te paruvel le rati, sar te vortarel jekh vudar kana malado thaj but aver buča so trubus te džanes kana san mechaniko pe le bilora.

Lexikon

Angluno: första

Kotora: delar

Gettol: förbereder

Terne: yngre

Phure: äldre

Xalaven: tvättar

Došha: fel

Lašharen: lagar

Paruvel: byter

Bičhinen: säljer

O Stevo kamel te putrel jekh firma mechaniko kana gettola peski škola.

Le Stevos si efta prahl, vi maj terne thaj vi maj phure. Lesko gindo si te putrel jekh firma peske prahlensa kaj šhaj vi te xalaven le bilora, kaj šhaj te lašharen le bilora thaj vi kaj šhaj te bičhinen le bilora. Le Stevosko dad but beršh bičhinda bilora thaj o Stevo butivar sas peske dadesa kana čhinel bilora katar le manušh. Milaje tradel o Stevo peske dadesa po trin, star kurke te araken maj but bilora kaj šhaj lašharen thaj pala godo te bičhinen len.

Le Stevoske dades si jekh baro bilo vurdonesa kaj šhaj anel šhov, efta bilora anda jekh data. O Stevo but kamel kana džal peske dadesa po šhefto ke dikhel thaj sičhol sar le manušh inkeren penge bilora thaj butivar džal o Stevo thaj dikhel ando motor te šhaj te arakel vaj te ašhunel došha pe o bilo.

Khere kaj bešhel o Stevo lesko dad thaj leske maj phure prahl vazde jekh cino verkstato kaj xalaven le bilora, paruken le rati kana trubul thaj lašharen le cine došha pe le bilora.

Ande jekh aver rig le forosko si le Stevoske dades jekh cini firma kaj sikhaven le bilora thaj vi bičhinen le.

Numa le Stevosko suno si te putrel jekh maj bari firma kaj si sa andre, vi te xalaven le bilora, vi te lašharen le bilora thaj vi te bičhinen len. O Stevo džanel ke but buči thaj čhino si pala gado thaj vi but love trubul numa gado si jekh šhefto so o Stevo thaj leski familia džanen mišhto te inkeren. ■

Kana simas me po Disneyland

Lexikon

Kompania: sällskap

Birto: restaurang

Čipta: armband (tyg)

Kajgodi: överallt

Talazura: vågor

Paramičhi: sagor

Khangeri: kyrka

Lokoto: lås

Papuči: skor

Pandado: låst

Kana me simas šhove beršhengi ingerda ma muro dad thaj muri dej po Disneyland ando Pariso. Anda Šwedo telardam bilosa thaj areslam pala jekh intrego djes thaj jekh intrego rjat po drom. Amensa sas mure dadeske prahl thaj lenge familia thaj mure dake penja thaj lenge familia. Bari kompania samas. Muro dad la avri jekh bari thaj lašhi hotela andre ando Disneyland. Kote sas jekh baro basseno andre andi hotela. Kajgodi boldavas ma dikhavas mure favoritora, o Musse, i Mimi, o Kalle thaj sa le aver prinjarde figuri anda sa le paramičhi so dikhavas po TV. E' angluni rjat čhidam ame intrego familia te xas andre ando Disney Village, kote sas sa le birtora čhidime pe jekh than. Muro

dad mangle peske prahenge thaj savorenge te šhaj xan sode kamen anda jekh baro buffé amerikanitsko. Kote sas masa, prašhave, fusuja, selenimata, pizzi, hamburgerora, ličharde thaj vi peke kolompira, kukuruzo, moroso thaj paja ande sa le farbi thaj šmakora.

Pala o xabe piradam amen avral ande le but parkora so sas krujal thaj gelam te sovas. Kana ušhtilam gelam te xas o xabe angla o mimeri. Kana dikhlem sode manuš bešhenas thaj xanas dilajlem. Opral jekh mija manuš bešhenas te xan o xabe angla o mimeri. Pala o xabe gettondam ame te piravas ame andre ando Disneyland. Kana areslam andre ando parko dine amen jekh čipta po vast te sikhavas te šhaj mukhen amen andre kajgodi.

Muro dad penda peske prahlenge thaj šhogorenge te šhinas amen pe trin riga ke či kam aresas te zumavas sa le karusselli te sam but džene. Pala duj trin čhasura areslam pale ande jekh than thaj gelam te las amen ando patreto. Vorta atunči nakhlas o Musse Pigg thaj muro dad našhlo pala leste thaj akarda les palpale te lel o patreto amensa.

Pala o angluno djes ando parko areslam palpale ando hotelo thaj gelam sa le šheja te najuvas ando basseno thaj le šhave gele te kelen pe špilora.

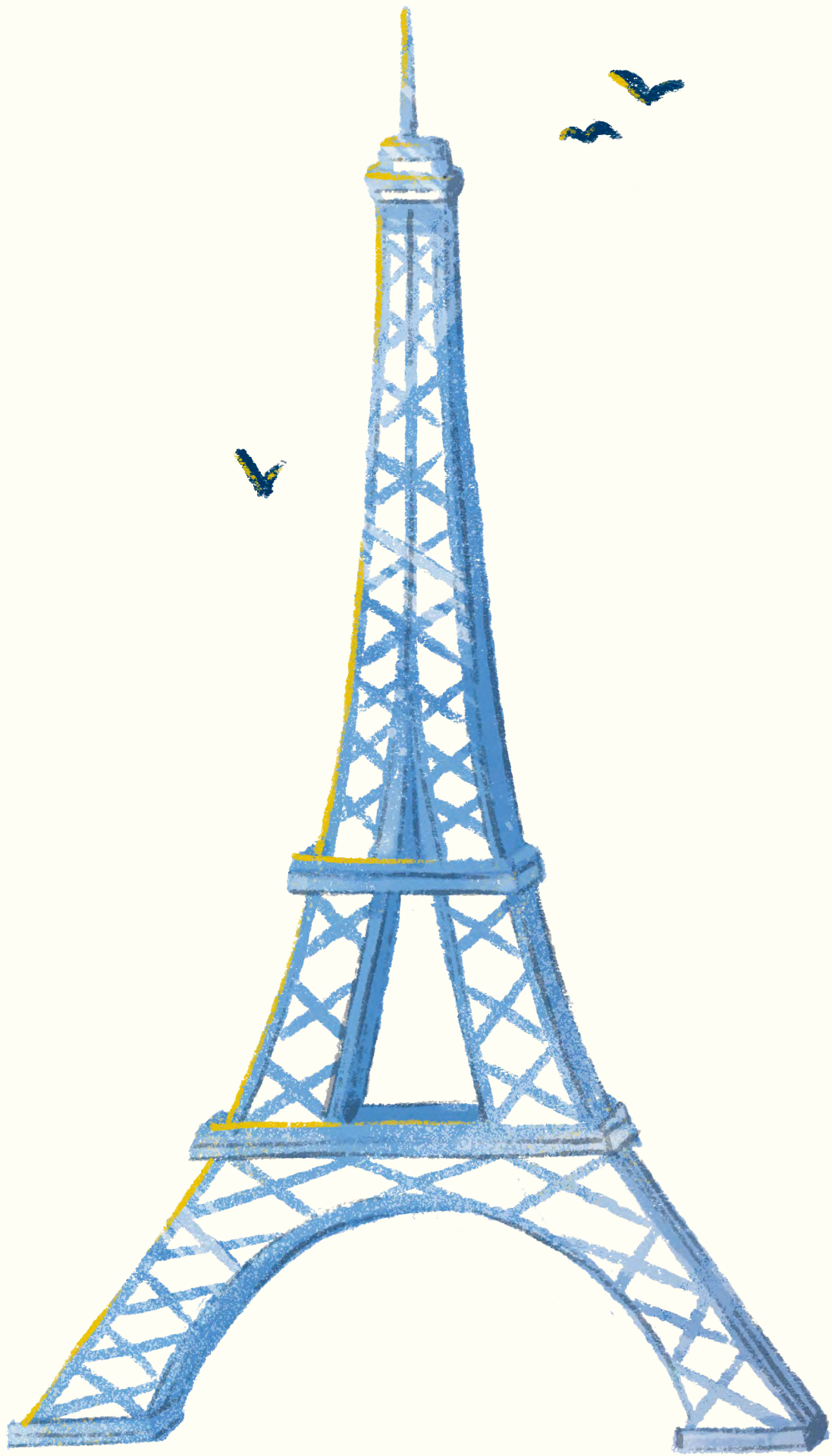
Godi rjat samas savore gade čhine ke savore gele te soven angla le dešh čhasura.

Po dujto djes pale gelam andre ando Disneyland, numa akana pe aver rig, kote kaj keren le filmora. Kote samas te dikhas sar keren le filmora, kana phabon le bare jaga, vaj del opral le bare talazura. Dikhlam vi sar duj trin bilora tradenas sigo thaj malavenas ande jekh avreste. Gelam andre ande jekh baro biografo kaj sikhavenas le paramičhi numa ande gado biografo gindisas ke andre san ando filmo. Le skamina mišhkinaspe, i balval purdelas thaj o tačhimos avelas avri anda le skamina kana sikhavenas jag pe o biografo. Čhuda sas.

Pe o trito djes telardam savore ando Pariso thaj kote dikhlam o Tour de Eifel thaj i bari khangeri o Notre Dame. Muro dad ingerdas amen intregi pe jekh podo baro thaj kote sas perdo lokotora pandade pe le riga le podoske. Savore čhindam cine lokotora thaj phanglam le pe le riga le podoske. Gadi simbola sas ke te avel amaro kamlimos kanagodi pandado jekh avreske.

Po štarto djes telardam te tradas khere. Numa mure kak kamle te ašhen ando Hamburgo te dikhen penge thaj mure bibjange papuči thaj te xas o currywurst, godi si jekh wuršhla kaj si but curry thaj ketchup opral thaj si but lašhi. Jekh djes ašhilam ando Njamco thaj palagoda tradam palpale khere ando Šwedo.

Pala gado simas inke duvar mure maj terne prahlensa thaj familiaasa ando Disneyland numa šhoha či bistrav o angluno drom kana simas ando Disneyland Paris. ■

Muro dad bičhinelas le ponjevi

But rom ande but beršh bičhinenas le ponjevi. Gado sas lengo maj zuralo šhefto. Varesave rom bičhinenas le čhače thaj maj kučh ponjevi thaj varesave rom bičhinenas le maj lesni ponjevi. Le maj kučh sas kerde anda vast ando Iran thaj bušhonas persiake ponjevi thaj le maj lesni sas kerde andi fabrika thaj bušhonas belgijake ponjevi. Muro dad bičhinelas le persiake ponjevi.

Svako terno milaj kana puterdjonas le luludja thaj le djesa maj lungi sas sar le ratčja muro dad džalas ando gav te bičhinel le persiake ponjevi. Čhinelas le katar le bare grossistora so anenas le anda Irano thaj alolas peske avri save ponjevi sas maj lašhe thaj vušhori te bičhindon. Le maj cine ponjevi bušhonas briko, godola sas ponjevi kaj pasulilas svakoneske ando kher. Nas či pra bare thaj nas či pra cine. Ande ponjevi sas but farbi thaj šhukar sas kerde. Varesave ponjevi sas kerde pala jekh paramičha vaj pala i biblia thaj gadala ponjevi sas but maj kučh sar le aver ponjevi. Gadala ponjevi sas len vi signatura pangli andre

Lexikon

Ponjevi: mattor

Šhefto: handel

Milaj: sommar

Kombura: knutor

Bumbako: bomull

Thav: tråd

Čhači: äkta

Pungre: fötter

Šhill: kallt

Rupune: av silver

Somnakune: av guld

andi ponjava, kastar sas kerdi. Ande maj lašhe ponjevi sas opral jekh milliono kombura pe jekh metro. Svako ponjava sas la anav pala o gav kaj sas pangli:

Ghom, Isfahan, Mašhad, Tabriz, Kešhan, Nain thaj maj but anava. Gadala sas sa gava thaj forora ando Irano. Le ponjevi sas kerde katar o lašho bumbako thaj le maj lašhe ponjevi sas kerde katar o bumbako thaj peruno/silk thava vaj sa anda peruno/silk. Sas vi ponjevi kaj sas kerde anda rupune vaj somnakune tava. Gadala ponjevi sas ande museumora vaj ande le maj barvalenge khera.

Jekh lašhi ponjeva sas la gadeči but kombura pangle ke vi te boldesas la pe aver rig sas sa gade šhukar thaj muro dad penelas le manušhenge kaske bičhinelas le ponjevi ke či čhinen jekh ponjava numa duj: Jekh ivendeski, godi si i rig i čhači, so tačharel čhire pungre kana si šhill, thaj jek milajeski, godi si i rig i paluni, so šhudrarel čhire pungre kana si baro tačhimos.

Jekh čhači thaj lašhi ponjava site pašhlol pe i phuv thaj te piren pe late. Beršhensa maj šhukar kerdjol thaj vi maj kučh, wramasa bušhon: vintage, semi-old vaj old. Jekh lašhi ponjava so inkerdjilas panšhardešh beršh vaj maj but ande jekh kher šhaj te bičhindol pe maj buteste sar so čhindela.

O šhefto le ponjavensa džalas mišhto sa le romenge. Numa kana line te sikhaven ande televisia ke ando Irano mukhen le cine rakloren te panden le kombora le ponjavenge atunči but manušh aba či kamenas te čhinen le persiake ponjevi maj but. Vi adjes si šhefto le ponjavensa numa na gade sar so sas varekana.

Muro dad sičhardas man te bičhina le ponjevi kana simas panšhe beršhengo. Delas man cine ponjevi so tholpe angla o vudar te bičhina le manušh kana dikhenas man, jekh cino šhavoro thaj i ponjava sa gade bari sar so semas me, milonaspe thaj čhinenas muri ponjava. Adjes me nas te bišhavav mure šhavoren gade pe le manušhenge khera. Numa aver wrama sas atunči thaj aver wrama si akana. ■

Kana muri dej rodelas buči

Muri dej si khereski romni. Muri dej kerdas buči khere intrego pesko trajo. Kana sas šhej bari khere kaj pesko dad thej peski dej vušharelas o kher, čhirlavelas o xabe thaj xalavelas le gada. Kana ansurisajlas pala muro dad las te furavelpe ande romane gada thaj muri mami pangla mure dake dikhlo pe lako šhero.

Mure dake gado šhoha nas pharo vaj te ačharel ke musaj lake gado furajimos. Gade vi laki dake thaj vi lake penjange sas. Kana ame le šhavore arakhadjilam jekh pala jekh avreste barili amari familia thaj mure deja sas inke maj but buči kereski te kherel.

Muro dad inkerelas jekh bari firma thaj nas musaj mure dake te kerel buči, laki buči le khereski sas dosta. Numa kana muro dad phurilo thaj nas les aba sa godi zor te inkerel peski bari firma ando baro tristimos nasvajlo. Akana musaj sas mure dake te rodel buči.

Lexikon

Ansurime: gift
(äktenskap)

Dikhlo: huvudduk

Pharo: svår

Šhavore: barn

Amari: vår

Dopašh: hälften

Gada: kläder

Opral: över

Paruvel: byter

Kalci: byxor

Sakono: traditioner

Wrama: tid

Kajodi džalas muri dej te rodel buči feri dikhenas pe lake gada thaj pe lako dikhlo po šhero thaj penenas ke naj len than akana thaj te avel palpale pala jekh dopašh beršh thaj pale te rodel.

Muri dej ačharelas ke le manušh či kamenas te den la buči anda lake romane gada thaj kaj piravelas dikhlo po šhero, numa či kamelas te mukhelpe le manušhenge.

– Kon kamela te del man buči, della man buči vi ande romane gada, kanagodi penelas.

Kana aba rodas opral bišh buča thaj konik čina či akardas la palpale pe jekh intervju manglas peske muri dej ažutimos katar o Arbetsförmedling.

O Arbetsförmedling kana dikhlas mure deja pende lake ke musaj te parovel gada thaj te lel tele o dikhlo pa pesko šhero.

– Šhoha!, pendas muri dej.

– Či ačharen tume ke muro dikhlo sikhavel ke sim ansurime, pendas muri dej.

– Ande muro sakono naj te piravav kalci, musaj lungu ročja te piravav, pendas muri dej.

– Atunči našhtinas te ažutis tut, pendas lake palpale o Arbetsförmedling.

Lungu wrama nakhlas džikaj arakla muri dej buči. Puterda mansa jekh cino birto kaj lašharasas le mangre le manušhenge pala o mimeri. Voj kerelas buči palal andi kuxhna thaj me anglal andi kasa. ■

I djili si muro hanggo

- kana djilabav či lažhav

I

djili si muro trajo. Kana djilabav ačharav man slobodno, ačharav man loškaki thaj či lažhav man te penav so ačharav pe muro jilo.

Gade penel i Markisa, jekh romani šhej so djilabanda de katar peske trin beršh. Adjes si voj dešhuefta beršhengi thaj pirel andi škola la musikaki. Voj kamel inke maj dur te pirel kana gettosarel peski škola pa jekh beršh.

I Markisa džangla aba kana sas duje, trine beršhengi ke voj kamel te djilabel. Kanagodi djilabelas. Khere, andi škola, pe le pačhiva. Sode god šhaj te cerel i Markisa, cerel ke djilabelas.

Lexikon

Šhej: tjej

Djilabel: sjunger

Suno: dröm

Tromav: vâgar

Rodel: söker

Čhasora: timmar

Del: Gud

– Kanagodi thonas man te djilabav pe le pačhiva, penel i Markisa.

– Thaj me ačharavas man mišto, sar kana pã vorta than sim.

La Markisako maj baro suno si te arese ando Melodifestival thaj te džal maj angle džikaj o finalo.

– Či tromav te dav man gindo so kerdemas te nerindemas o Melodifestival, penel i Markisa.

La Markisa si numa jekh pej. Vi laki pej kamel te djilabel numa feri peske korkoro.

– Me kamav te avav ando centro, te dikhen man, thaj te ašhunen man le manušh, penel i Markisa.

Ando aver beršh gettol i Markisa peski škola thaj aba akana dikhel te rodel maj baro škola. Thaj či daral te rodel škola vi ande aver them.

– Me dikhav školi vi ande Amerika thaj Anglia, ke kote džanav ke si man maj bari možlivo te aresav kote kaj kamav te aresav, penel i Markisa.

La Markisako dad thaj dej pašha late ašhen thaj den la zor te arese pesko zuno. Kana pušhas len so si lengo gindo te arese i Markisa ande jekh aver them penen:

– Džanas ke pharo avela, numa ame či kamas te ašhavas tele lako suno. Adjes si Facetime thaj vi te arese i Markisa andi Amerika vaj London naj pharo amenge te bešhas opre pe i sastruni čirikli thaj te aresas kaj i Markisa ande duj trin čhasora.

Ame mangas la Markisake bax thaj sastimos thaj te del o Del te arese pesko suno. ■

Kana avav khere katar i škola

- o Janko mothol amenge

OJanko si jekh šavoro thaj bešel ande jekh dosta baro foro ando Šwedo. Vo pired ando štarto klaso. O Janko but kamel peski škola thaj si les but baratora kasa kelelpe svako djes. Kana avel o Janko khere bešel leski dej lesa thaj ažutil les te kerel peske lexi. Pala i lexi čiravel leski dej xabe. Džikaj čiravel leski dej xabe o Janko kelelpe X-box. Slobodo leske numa jekh čhaso te kelelpe X-box ando djes. Le Jankos si duj maj phure prahl. Von aven maj kasno khere ke von piren ande maj bari škola. Kana sa le šhavore čidepe akarel len lengi dej te xan. Le Jankosko dad kerel buči thaj avel khere maj kasno adjes. Lesko dad lošhal kana dikhel sa peske šhavoren pala i skafedi ande jekh than.

Lexikon

Baratora: vänner

Kelelpe: leker

Buči: arbete

Slobodo: tillåtet

Trosnalo: förkyld

Beršh: år

Balamo: affär

Love: pengar

Pato: säng

Foro: stad

Le Jankos si jekh barato, o Dani, les inkerel maj but sar jekh barato, les inkerel sar jekh prahl. O Dani butivar avel khere kaj o Janko thaj xan ande jekh than, keren penge lexi thaj vi kelenpe X-box butivar ande jekh than. Numa adjes o Dani trosnalo sas thaj nas andi škola.

O Janko kamel te tradel ande thema. Gado beršh tradel peske familiasa ando Danmark, kote site džan ando Legoland. Aba duj beršh čidel peske o Janko love te avel les ando Legoland. O Janko garavel sa peske love so del les leski dej thaj lesko dad. O Janko čidel holbi, so pile avri le paja thaj bičhinel le ando balamo. Gado beršh či mangla podarki pe o krečhuno, numa feri love. Sa godola love garada pala o Legoland.

Pala o xabe o Janko dikhel peske prahlensa thaj dadesa po TV. Jekh laško filmo džal thaj le Jankosko dad činda popcorn thaj guglimata. Adjes si paraštuj thaj tahara naj škola thaj le Jankosko dad si slobodno katar i buči. O filmo džal thaj o Janko xal popcorn thaj pel gogle paja. O Janko lindralo thaj či aresel te dikhel intrego filmo ke lel les i lindri thaj sovel pe i sofa. Le Jankosko dad vasedel les opre thaj ingerel les ande lesko pato. Pe o aver djes uštrel o Janko thaj džal te xalavel pesko muj thaj peske vast. Pala godo džal tele andi kuxhna. Kote ažukerel les leski dej xabesa. Pe i skafedi si čirade angre, peke mangre, šonko, čiral, čill, paj, paradičhoma, tud thaj šuklo tud.

O Janko bešhel peske familiasa thaj xal thaj pala godo getonpe te džantar savore ando foro. ■

Kana džas pe le murmuntsi

Svako beršh ando angluno november le rom ande intrego ljuma džan avri pe le murmuntsi te phabaren memella thaj te ceren thaj te denpe gindo pale le manušh so naj amensa ando trajo. Gado djes bušhol, le mulengo djes.

Ande but thema kaj trajin le rom inkerdjol gado djes thaj le rom inkeren les pe maj but fjalora.

Varesave rom anen pesa xabe thaj pimos thaj xan thaj pen penge mulensa avri pe murmuntsi.

Varesave rom phabaren memella thaj thon but luludja thaj vušharen o bhar avri pe murmuntsi.

Lexikon

Murmuntsi: kyrkogård

Memella: ljus

Luludja: blommor

Phabar: tänd

Trajo: liv

Tunjariko: mörker

Djila: musiklåtar

Barr: sten

Gindo: tanke

Ame gettonas amen rano thaj džas
ando foro thaj čhinas godola
luludja so kamelas godo manušh
so naj amensa. Čhinas godi ričija
so kamenas te phen thaj čhinas
but memella.

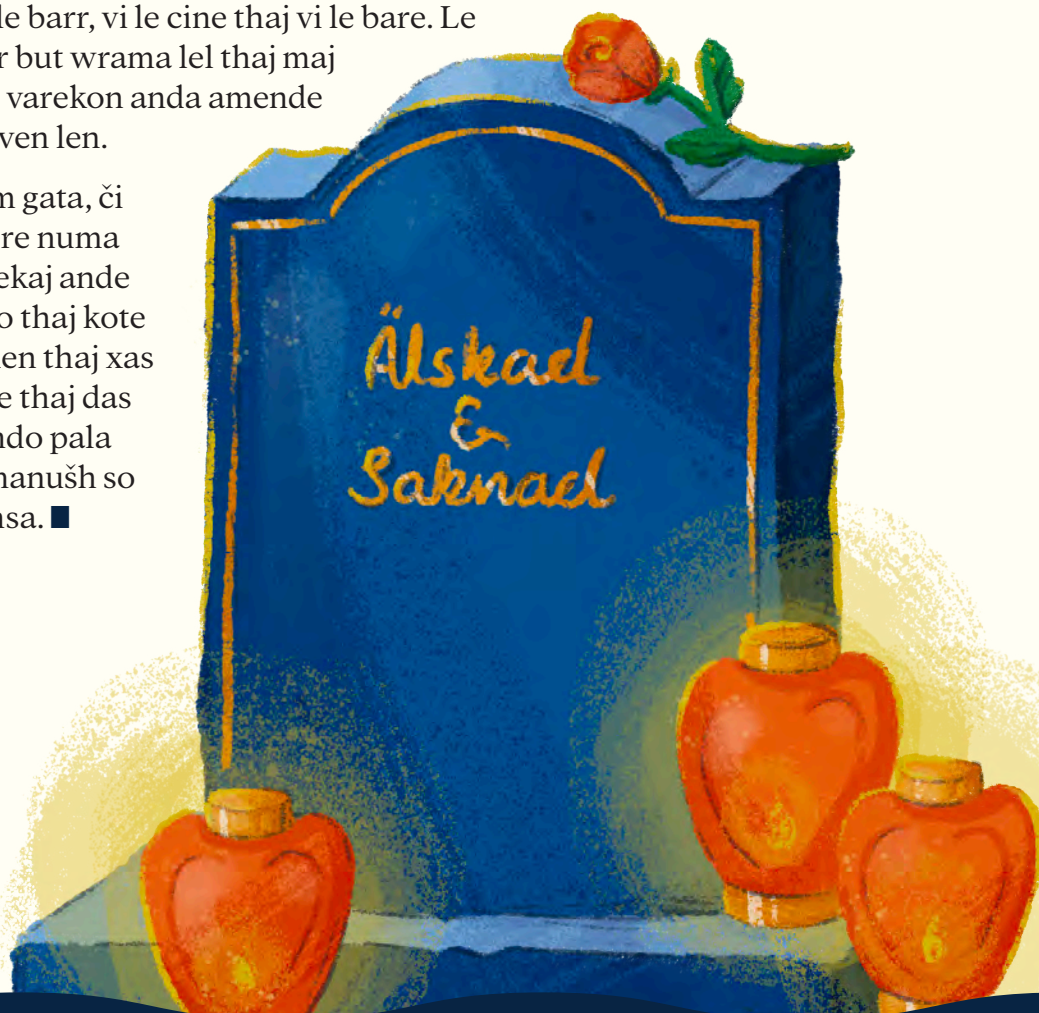
Godo djes das дума maj but anda
godola manušh so naj amensa,
sar sas amaro trajo kana trajinas
pašha amenda thaj sar si o trajo
akana bi lengo.

Kana lel te kerdjol tunjariko thaj o kham gelo tele atunčhi
ame, le familia čidas amen ande jekh than thaj džas avri pe
le murmuntsi. Kote phabaras le memella, opral jekh šhell
memella phabaras, thas le luludja ande vasi thaj šhoras
godi ričija so maj but kamenas te phen amare manušh so
naj amensa.

Varekana vi djila mukhas, godola djila so maj but kamenas
amare manušh so naj amensa.

Xalavas le barr, vi le cine thaj vi le bare. Le
bare barr but wrama lel thaj maj
zigo avel varekon anda amende
thaj xalaven len.

Kana sam gata, či
džas khere numa
džas varekaj ande
jekh birto thaj kote
čidas amen thaj xas
jekh xabe thaj das
amen gindo pala
godola manušh so
naj amensa. ■

So si andre andi gadi kniškka

O rom thaj o draco	4
Le duj čirve	8
Tume chore rom!	12
O rom thaj o merimasko duxho	16
Zumi pe jekh karfin	22
Le trin prahl	28
Le Devlesko kamlimos karing le rom	38
Me čhiravav xabe – jekh omeletta	40
Me la kamav – numa voj man čina či dikhel	42
I romni thaj o gosto	44
Me lašharav le bilora	48
Kana simas me po Disneyland	50
Muro dad bičhinelas le ponjevi	54
Kana muri dej rodelas buči	56
I djili si muro hango - kana djilabav či lažhav	58
Kana avav khere katar i škola – o Janko mothol amenge	60
Kana džas pe le murmuntsi	62

Le paramičhi si ramome katar i: **Sissi Jovanovič**

Le divanora si ramome katar o: **Erland Kaldaras Nikolizsson**

Le patreysi si kerde katar i: **Linnéa Elisabeth Johansson**

O grafiko si kerdo katar o: **Torkel Edenborg**

ISBN: 978-91-990092-1-6

© Romska Kulturcentret i Malmö 2023

Me djinav romanes

Me djinav romanes – ande gadi kniškka šhaj te djines purane paramičhi so amare phure mothonas pašha i jag de jekh mija beršh palpale. Le paramičhi mothonas kana čhidenas le šhavoren thaj le ternen pašha peste, te na rutcinpe thaj te sičhon amari kultura, traditia thaj trajo romano. Le paramičhi sas but važhni divanora so ingerenas le rom angle katar jekh generaticija džikaj aver generaticija. De katar i wrama kana trajinas le rom andi India le paramičhi sas jekh zurali kotor anda amari barvali kultura thaj maj zuralo grundo te na merel avri amari romani čhib. Ande le paramičhi ašhunenenas le šhavore thaj le ternimata sar le rom nerinas opral le manuš so kamenas te došharen ten thaj sikaven vi o čhačhimos thaj vi i došh ando trajo.

Me djinav romanes – ande gadi kniškka šhaj te djines vi so adjesutne rom denpe gindo, so nakle ando trajo thaj so si lenge sune ando trajo. Gado šhaj avel o angluno kamlimos, kana pirenas ande le thema, kana roden buča vaj sar dikhen le gadje adjes pe amende le rom.

Me djinav romanes – gadi si jekh kniškka so šhaj te zurares le romane šhavorenge romani čhib te keresa buči andi škola, andi kniškka si vi jekh cigno lexikon thaj vušhori buča so šhaj te den duma le šhavorensa.

Me djinav romanes – gadi kniškka šhaj tu sar dad vaj dej te des čhire šhavoren thaj te sičhon maj zurales te den duma i romani čhib. Šhaj te den duma vi tume anda tumare gindora tumare šhavorensa, sar le aver rom andi kniškka.

Me djinav romanes – gadi kniškka šhaj djinel la sa le šhavore, sajek ke si ramome pe khelderašhitska – le vorbi si vušhori thaj si ramome te šhaj ačharenla le maj but rom.

Le paramičhi si purane thaj romane numa ramome ande jekh nevi versia katar i Sissi Jovanovič thaj sa le divanora, sune thaj malajimata ande le romenge trajora so si ramome andi gadi kniškka si čhidime thaj ramome katar o Erland Kaldaras Nikolizsson. Sa le šhukar patretsi so dikhen andi gadi kniškka si kerde katar i Linnéa Elisabeth Johansson thaj o grafiko si kerdo katar o Torkel Edenborg.

Me djinav romanes – Jag läser på romani si dini avri katar o Romska Kulturcentret ando Malmö ando Šwedo thaj žhutinde o Institutet för språk och folkminnen (ISOF) / Språkrådet

Me djinav romanes – šhaj les tele ivja sar jekh PDF pe amari internetoski rig:
www.rkcmalmo.se